

4. Optymalna sprawność kotła skonstruowanego na brykiety z węgla brunatnego nie może być mniejsza niż:

- 0,65 — dla kotłów o znamionowej wydajności do 25.000 kcal/h (≈ 30 kW),
- 0,67 — dla kotłów o znamionowej wydajności od 25.000 kcal/h (≈ 30 kW) do 100.000 kcal/h (≈ 120 kW),
- 0,69 — dla kotłów o znamionowej wydajności od 100.000 kcal/h (≈ 120 kW) do 500.000 kcal/h (≈ 600 kW),
- 0,73 — dla kotłów o znamionowej wydajności powyżej 500.000 kcal/h (≈ 600 kW).

5. Optymalna sprawność kotła skonstruowanego na paliwo płynne nie może być mniejsza niż:

- 0,74 — dla kotłów o znamionowej wydajności do 25.000 kcal/h (≈ 30 kW),
- 0,77 — dla kotłów o znamionowej wydajności od 25.000 kcal/h (≈ 30 kW) do 100.000 kcal/h (≈ 120 kW),
- 0,80 — dla kotłów o znamionowej wydajności od 100.000 kcal/h (≈ 120 kW) do 500.000 kcal/h (≈ 600 kW),
- 0,82 — dla kotłów o znamionowej wydajności powyżej 500.000 kcal/h (≈ 600 kW).

6. Optymalna sprawność kotła skonstruowanego na paliwo gazowe nie może być mniejsza niż:

- 0,82 — dla kotłów o znamionowej wydajności do 25.000 kcal/h (≈ 30 kW),
- 0,84 — dla kotłów o znamionowej wydajności od 25.000 kcal/h (≈ 30 kW) do 100.000 kcal/h (≈ 120 kW),
- 0,86 — dla kotłów o znamionowej wydajności od 100.000 kcal/h (≈ 120 kW) do 500.000 kcal/h (≈ 600 kW),
- 0,88 — dla kotłów o znamionowej wydajności powyżej 500.000 kcal/h (≈ 600 kW).

7. Podane w ust. 1—6 optymalne sprawności dotyczą wyłącznie odbiorów gwarancyjnych przy spalaniu paliwa, na które kocioł został skonstruowany.

8. Optymalne sprawności podane w ust. 1—6 powinny być uzyskiwane przy wydajności zawierającej się w granicach 0,5—1,0 znamionowej wydajności cieplnej. W razie stosowania regulacji przerywnej palnika dla kotłów opalanych

paliwem płynnym lub gazowym, sprawność optymalną oblicza się przy ich wydajności znamionowej.

9. Dla kotłów grzewczych mieszkaniowych dopuszcza się sprawność o 0,03 mniejszą, aniżeli podano w ust. 1—6.

10. Sprawności kotła mogą być mniejsze od optymalnych sprawności cieplnych podanych w ust. 1—6 najwyżej o 0,15 — przy najmniejszej wydajności cieplnej oraz najwyżej o 0,05 — przy nominalnej wydajności cieplnej (jeżeli nie jest to sprawność optymalna). Powyższe zmniejszenia nie dotyczą kotłów z regulacją przerywną palnika.

11. Zawartość części palnych w spalinach nie może przekraczać 0,1% przy ustalonym nadmiarze powietrza.

§ 5. 1. Objętość przestrzeni zasypowej kotłów stałopalnych, wyposażonych w palenisko z narzutem ręcznym, powinna być wystarczająca do pracy bez uzupełnienia paliwa co najmniej przez 4,5 godziny przy znamionowej wydajności cieplnej.

2. Konstrukcja kotła musi zapewniać łatwość czyszczenia w czasie eksploatacji powierzchni ogrzewalnej po stronie spalin.

§ 6. Minimalne wyposażenie kotła w aparaturę kontrolno-pomiarową, którą dostarcza wykonawca kotła, stanowi:

- 1) dla kotłów parowych — aparatura do pomiaru ciśnienia w kotle i temperatury wody zasilającej,
- 2) dla kotłów wodnych — aparatura do pomiaru ciśnienia w kotle i temperatury wody przed i za kotłem.

§ 7. Badanie prototypu powinno być przeprowadzone według Polskiej Normy, a w braku normy — według wytycznych uzgodnionych z Głównym Inspektorem Gospodarki Paliwowo-Energetycznej.

§ 8. Główny Inspektor Gospodarki Paliwowo-Energetycznej może zezwolić w uzasadnionych wypadkach na odstąpienie od warunków określonych w § 3, § 4 ust. 1—6 i 8—11 i w § 5 ust. 1.

§ 9. Zarządzenie wchodzi w życie z dniem 1 lipca 1967 r.

Minister Górnictwa i Energetyki: *J. Miłtręga*

26

ZARZĄDZENIE MINISTRA LEŚNICTWA I PRZEMYSŁU DRZEWNEGO

z dnia 29 grudnia 1966 r.

w sprawie uznania za rezerwat przyrody.

Na podstawie art. 13 ustawy z dnia 7 kwietnia 1949 r. o ochronie przyrody (Dz. U. Nr 25, poz. 180) zarządza się, co następuje:

1. Uznaje się za rezerwat przyrody pod nazwą „Jezioro Drużno” obszar lasów, gruntów podmokłych i wód jeziora Drużno o łącznej powierzchni 3.021,60 ha położonych na terenie gromad Żurawiec, Markusy i Komorowo Żuławskie w powiecie elbląskim województwa gdańskiego.

2. W skład rezerwatu wchodzi:

- a) Jezioro Drużno o powierzchni 1.520,43 ha należące do Państwowego Gospodarstwa Rybackiego w Sztumie,
- b) oddziały lasu 178—195 Nadleśnictwa Elbląg o łącznej powierzchni 635,99 ha według oznaczeń przyjętych w planie urzędzenia gospodarstwa leśnego na lata 1964—1973,

c) łąki i nieużytki o łącznej powierzchni 125,06 ha należące do Państwowego Gospodarstwa Rolnego Wysoka,

d) łąki i nieużytki wchodzące w skład Państwowego Funduszu Ziemi o łącznej powierzchni 735,60 ha,

e) kanał należący do Okręgowego Zarządu Wodnego w Tczewie o powierzchni 0,95 ha,

f) lasy i łąki stanowiące prywatną własność o łącznej powierzchni 3,57 ha.

Granice rezerwatu zostały oznaczone na gruncie i na mapie rezerwatu w skali 1 : 25.000, stanowiącej załącznik do odpowiedniej pozycji rejestru tworów przyrody poddanych pod ochronę.

3. Rezerwat tworzy się w celu zachowania ze względów naukowych i dydaktycznych miejsc lęgowych ptactwa wodnego i błotnego oraz ze względu na piękno krajobrazu.

4. Na obszarze rezerwatu zabronione są:

- a) wycinanie drzew i pobieranie użytków drzewnych, z wyjątkiem wypadków uzasadnionych potrzebami gospodarstwa rezerwatowego, których zakres określi plan urządzenia gospodarstwa rezerwatowego podlegający zatwierdzeniu przez Naczelnego Konserwatora Przyrody; do czasu sporządzenia wymienionego planu dopuszczalne jest — po uzgodnieniu z konserwatorem przyrody — usuwanie drzew martwych, wywrotów i złomów w sposób nie narażający na zniszczenie otoczenia i powierzchni ziemi, z pozostawieniem w ziemi karpiny, oraz w razie potrzeby dokonywanie zabiegów pielęgnacyjnych,
- b) zmiana stosunków wodnych bez uzyskania pozwolenia wodnoprawnego wydanego przez właściwy do spraw gospodarki wodnej organ prezydium rady narodowej w porozumieniu z organem do spraw ochrony przyrody prezydium wojewódzkiej rady narodowej; zmiana stosunków wodnych w rezerwacie przyrody może nastąpić tylko w wypadku, gdy nie spowoduje ona zasadniczej zmiany w biotopie,
- c) zbiór owoców i nasion drzew, krzewów i roślin zielnych, z wyjątkiem nasion na potrzeby odnowienia lasu, których pozyskiwanie może odbywać się na warunkach ustalonych przez konserwatora przyrody,
- d) zbiór ziół leczniczych oraz innych roślin lub ich części,
- e) pozyskiwanie ściółki leśnej, koszenie trawy, trzciny i sitowia oraz pasanie zwierząt gospodarskich, z wyjątkiem miejsc wyznaczonych przez wojewódzkiego konserwatora przyrody i po uzyskaniu jego zezwolenia,
- f) niszczenie lub uszkodzenie drzew i innych roślin lub ich części,
- g) niszczenie gleby i pozyskiwanie kopalin,
- h) zanieczyszczanie wody i terenu rezerwatu oraz wzniecanie ognia,
- i) polowanie, chwywanie, płoszenie i zabijanie dziko żyjących zwierząt, niszczenie gniazd, wybieranie jaj i piskląt wszystkich gatunków ptaków,
- j) połów ryb wędką przez cały rok oraz sprzętem ciągnionym w okresie od 1 kwietnia do 31 sierpnia,
- k) kąpanie i uprawianie sportów wodnych,
- l) umieszczanie tablic, napisów i innych znaków, z wyjątkiem tablic i znaków związanych z ochroną rezerwatu,
- m) wznoszenie budowli oraz zakładanie lub budowanie urządzeń komunikacyjnych i innych urządzeń technicznych,
- n) przebywanie na terenie rezerwatu poza miejscami wyznaczonymi przez konserwatora przyrody.
5. Zakazy wymienione w ust. 4 lit. a) nie dotyczą terenu rezerwatu określonego w ust. 2 lit. f).
6. Zarządzenie wchodzi w życie po upływie miesiąca od dnia ogłoszenia.

Minister Leśnictwa i Przemysłu Drzewnego: *R. Gesing*

27

ZARZĄDZENIE MINISTRA LEŚNICTWA I PRZEMYSŁU DRZEWNIGO

z dnia 29 grudnia 1966 r.

w sprawie uznania za rezerwat przyrody.

Na podstawie art. 13 ustawy z dnia 7 kwietnia 1949 r. o ochronie przyrody (Dz. U. Nr 25, poz. 180) zarządza się, co następuje:

1. Uznaje się za rezerwat przyrody pod nazwą „Gorbacz” jezioro i torfowisko śródleśne o łącznej powierzchni 113,07 ha w Leśnictwie Podozierany Nadleśnictwa Hieronimowo, położone w gromadzie Jurszkowy Gród, w powiecie białostockim województwa białostockiego.

2. W skład rezerwatu wchodzi oddziały 93, 94, 96 i 97 według numeracji przyjętej w planie urządzenia gospodarstwa leśnego na okres 1964—1973 r. Granice rezerwatu zostały oznaczone na mapie rezerwatu w skali 1:20.000, stanowiącej załącznik do odpowiedniej pozycji rejestru tworów przyrody poddanych pod ochronę.

3. Rezerwat tworzy się w celu zachowania ze względów naukowych i dydaktycznych torfowiska wysokiego i niskiego, porośniętego sosną i brzozą o typie boru bagiennego, wśród których znajduje się zarastające jezioro z rzadką roślinnością.

4. Na obszarze rezerwatu zabronione są:

- a) wycinanie drzew i pobieranie użytków drzewnych, z wyjątkiem wypadków uzasadnionych potrzebami gospodarstwa rezerwatowego, których zakres określi plan urządzenia gospodarstwa rezerwatowego podlegający zatwierdzeniu przez Naczelnego Konserwato-

ra Przyrody; do czasu sporządzenia wymienionego planu dopuszczalne jest po uzgodnieniu z konserwatorem przyrody usuwanie drzew martwych, wywrotów i złomów w sposób nie narażający na zniszczenie otoczenia i powierzchni ziemi, z pozostawieniem w ziemi karpiny, oraz w razie potrzeby dokonywanie zabiegów pielęgnacyjnych,

- b) zmiana stosunków wodnych bez uzyskania pozwolenia wodnoprawnego wydanego przez właściwy do spraw gospodarki wodnej organ prezydium rady narodowej w porozumieniu z organem do spraw ochrony przyrody prezydium wojewódzkiej rady narodowej; zmiana stosunków wodnych w rezerwacie przyrody może nastąpić tylko w wypadku, gdy nie spowoduje ona zasadniczej zmiany w biotopie,
- c) pozyskiwanie torfu i mchu,
- d) zbiór ziół leczniczych oraz innych roślin lub ich części,
- e) pasanie zwierząt gospodarskich i wykonywanie wszelkich innych czynności gospodarczych,
- f) polowanie, chwywanie, zabijanie i płoszenie dziko żyjących zwierząt,
- g) wycinanie, niszczenie lub uszkodzenie drzew, krzewów i innych roślin,
- h) zanieczyszczanie terenu i wzniecanie ognia,
- i) umieszczanie tablic, napisów i innych znaków, z wy-